

Notitie: Externe veiligheid Hoolstraat 8-9 Berkel-Enschot

Gilze, 23-10-2023

Kenmerk: BK/23071.002

Voor wat betreft het aspect 'externe veiligheid' binnen het plan Hoolstraat 8-9 te Berkel-Enschot wordt in onderhavige notitie getoetst aan het beleid.

Externe veiligheid heeft betrekking op de risico's die mensen lopen ten gevolge van mogelijke ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en transportverbindingen (wegen, spoorwegen, waterwegen en buisleidingen). Externe veiligheid gaat nadrukkelijk niet over de veiligheid van de mensen die werkzaam zijn binnen het bedrijf of binnen een risicogebied van een transportroute.

1. Regelgeving

De regelgeving rondom externe veiligheid is opgenomen in diverse besluiten en regelingen. Besluiten en regelingen, waarin de aanvaardbare risico's zijn vastgelegd, zijn:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)
- Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

De normen in de besluiten zijn vastgelegd in de vorm van grenswaarden en richtwaarden. De grenswaarden geven de milieukwaliteit aan die op een bepaald tijdstip ten minste moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, ten minste in stand moet worden gehouden. De richtwaarden geven de kwaliteit aan die op een bepaald tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk in stand moet worden gehouden.

De externe veiligheidsrisico's worden uitgedrukt in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) binnen het invloedsgebied. In onderstaand kader worden deze risico's nader uitgelegd.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico geeft inzicht in de theoretische kans op overlijden van een individu op een bepaalde horizontale afstand van een risicovolle activiteit. Het plaatsgebonden risico wordt bepaald door te stellen dat een (fictief) persoon zich 24 uur per dag gedurende een heel jaar onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt. De plaatsgebonden risicocontour is een contour waarbij alle punten met een gelijk risico met elkaar verbonden worden. Deze punten worden bepaald door de kans van optreden van diverse ongeval scenario's. De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico is 10^{-6} per jaar en geldt voor nieuwe situaties. Hierbinnen mogen geen kwetsbare objecten worden toegevoegd en ook nieuwe beperkt kwetsbare objecten, zijn in beginsel niet toegestaan. Als het plaatsgebonden risico 10^{-8} per jaar is, wordt het als verwaarloosbaar beschouwd.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico wordt behalve de ongevalfrequentie en het aantal transporten van gevaarlijke stoffen, tevens bepaald door de hoeveelheid aanwezige mensen in de nabijheid van een mogelijk ongeval. Met het groepsrisico wordt aangegeven hoe groot het aantal dodelijke slachtoffers bij een ongeval kan zijn op basis van de hoeveelheid aanwezige mensen. Naarmate de groep slachtoffers groter wordt, moet de kans op een dergelijk ongeval (kwadratisch) kleiner zijn. Bij het bepalen van het groepsrisico wordt getoetst aan de oriëntatiewaarde, hiervoor zijn geen vaste contouren beschikbaar.

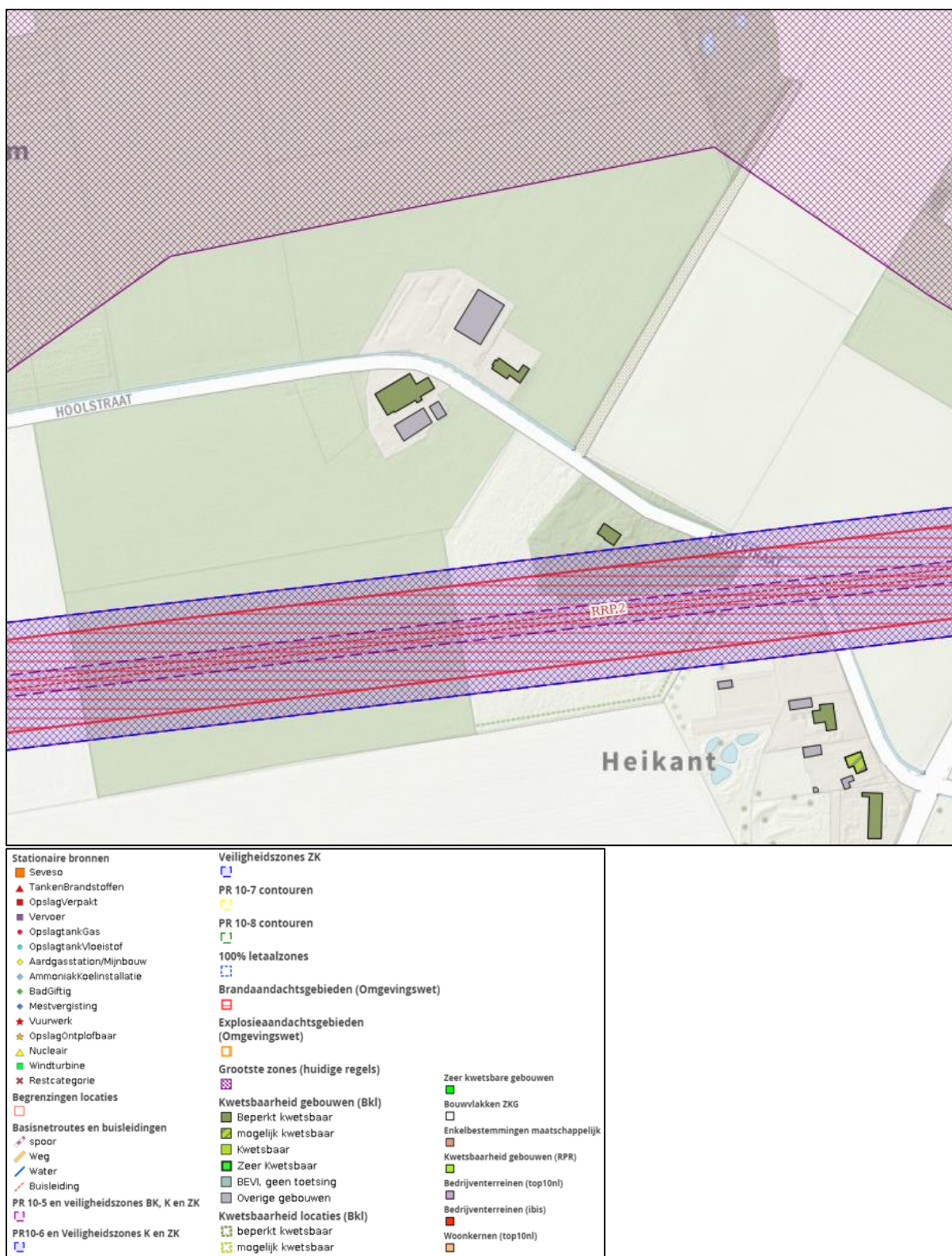
Invloedsgebied

Gebied aan weerszijden van een weg, spoorweg of binnenwater waar ten hoogste 1% van de in dat gebied aanwezige personen kan overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval op die weg, spoorweg of binnenwater waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Voor wat betreft risicobedrijven is het invloedsgebied het gebied, dat in het Reglement externe veiligheid inrichtingen is bepaald, waarin personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico.

2. Toetsing aan beleid

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan normen vermeld in bovengenoemde regelgeving. Een ontwikkeling is niet toegestaan indien deze leidt tot een overschrijding van de grenswaarden. Van de richtwaarden kan gemotiveerd worden afgeweken. Toetsing aan het beleid begint met de inventarisatie van de omgeving van de planlocatie. Dit is inzichtelijk gemaakt middels onderstaande uitsnede van de EV-signaleringskaart, zie Afbeelding 1.

Abbeelding 1: Uitsnede signaleringskaart EV

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Gezien de aard van de voorgenomen activiteiten (herbestemming agrarische bedrijfslocatie in een tweetal woonbestemmingen) op de planlocatie is het Bevi niet van toepassing. De werkzaamheden omvatten niet het gebruik, opslag of vervoer van gevaarlijke stoffen.

Uit de risicokaart blijkt dat er geen risicovolle inrichtingen en kwetsbare objecten aanwezig zijn op of nabij de planlocatie. Er ontstaan daardoor geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkelingen op de planlocatie. Het plan voorziet wel in de realisatie van nieuwe beperkt kwetsbare objecten. Aangezien de planlocatie niet binnen een risicoaanduiding of binnen veiligheidsafstanden ligt zijn geen risico's aanwezig voor de voorgenomen ontwikkelingen. Daarom kan worden geconcludeerd dat er voor dit plan geen belemmeringen zijn vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

De ontwikkeling ligt ingevolge de Regeling Basisnet in het invloedsgebied van het spoortraject 61.D.1 Tilburg – Vught Over het spoor worden verschillende gevaarlijke stoffen getransporteerd, waaronder stoffen in de categorie D4 (zeer toxische vloeistoffen). De maximale effectenafstand voor deze stofgroep bedraagt 4 kilometer.

Omdat de afstand van de planlocatie tot het spoor meer bedraagt dan 200 meter kan er op grond van artikel 7 van het Bevt worden volstaan met een beperkte groepsrisico verantwoording.

Verantwoording groepsrisico, artikel 7

- Binnen een afstand van 200 meter zijn 2 brandkranen aanwezig. Bereikbaarheid is vanuit 3 richtingen mogelijk. De opkomsttijd voor de Hoolstraat 8-9 bedraagt 8 minuten vanuit de brandweerkazerne in Udenhout. Dit valt binnen de zorgnorm voor kwetsbare objecten.
- De planlocatie is voldoende bereikbaar voor voertuigen van hulpverleningsdiensten.
- Het aantal aanwezige en te verwachten personen neemt in de beoogde situatie in zeer beperkte mate toe, namelijk door de toevoeging van één burgerwoning.
- Voor de aanwezige personen binnen de planlocatie zijn er voldoende vluchtwegen om bij een calamiteit het plangebied te verlaten. Er is geen sprake van (structurele) aanwezigheid van groepen verminderd zelfredzame personen.
- Bij blootstelling aan toxische gassen is 'schuilen' vaak de beste wijze van zelfredzaamheid. In de beoogde situatie zal zowel aan de Hoolstraat 8 als de Hoolstraat 9 een woning aanwezig zijn. In deze woningen kan geschild worden. Daarvoor dient de mechanische ventilatie (bij nieuwbouw), conform het Bouwbesluit 2012 (artikel 3.31 – regelbaarheid), uitgeschakeld te kunnen worden (een dichtstand).
- Ten slotte is de planlocatie niet gelegen binnen het dekkinggebied van een WAS-installatie. Daarmee ligt de planlocatie niet binnen het bereik en dient NL-Alert op mobiele telefoons geïnstalleerd te worden als alternatief, om de aanwezigen in het gebied tijdig te waarschuwen.

Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Tilburg

In het Beleidsvisie externe veiligheid deel c van de gemeente Tilburg d.d. 05-01-2010 is opgenomen dat er twee zones zijn rondom transportroutes waaronder het spoor. Het gaat hier om zone 1: 0 tot 30 meter vanaf de bron en zone 2: 30 tot 200 meter vanaf de bron. De planlocatie ligt op een grotere afstand dan 200 meter van de spoorzone. In de beleidsvisie van de gemeente is opgenomen dat er in dat geval enkel aandacht dient te worden geschonken aan de beheersbaarheid van een ongeval.

Dit wordt verder bevestigd in de Bevt. Doordat er over de spoorlijn gevaarlijke stoffen worden vervoerd is er sprake van een toxisch invloedsgebied. Doordat de ontwikkeling op meer dan 200 meter ligt kan er op grond van artikel 7 van de Bevt worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico, zoals hiervoor beschreven.

De locatie aan de Hoolstraat 8 en 9 is gelegen binnen een 'luw gebied' zoals opgenomen in de Beleidsvisie externe veiligheid deel c van de gemeente Tilburg. Binnen een luw gebied gelden de volgende voorwaarden:

- *Kwetsbare objecten zijn overal mogelijk:* de beoogde ontwikkeling ziet op de herbestemming van twee locaties, waarbij een tweetal bedrijfswoningen worden herbestemd naar een woonbestemming, deze woningen zijn kwetsbare objecten. Aangezien kwetsbare objecten overal mogelijk zijn binnen het luw gebied, wordt voldaan aan deze voorwaarde.

- *Geschikt voor bijzonder kwetsbare functies/objecten:* de gewenste herontwikkeling ziet niet op het toevoegen/herbestemmen van bijzonder kwetsbare functies/objecten.
- *Bestaande risicovolle inrichtingen (LPG tankstations en propaantanks groter dan 18 m³) en in de directe omgeving gelegen kwetsbare objecten zijn onder voorwaarden mogelijk:* de beoogde ontwikkeling ziet niet op de herontwikkeling van risicovolle inrichtingen. Ook is de planlocatie niet gelegen in de directe omgeving van een risicovolle inrichting. Hierdoor wordt voldaan aan de gestelde voorwaarde.
- *Bevi-inrichtingen zijn niet mogelijk:* de beoogde herontwikkeling ziet niet op de ontwikkeling van Bevi-inrichtingen.
- *Beheersbaarheid gericht op effecten van mogelijke calamiteiten op orde:* in de beoogde situatie is enkel sprake van het herbestemmen van een tweetal (bestaande) kwetsbare objecten. Aangezien de planlocatie op voldoende afstand ligt van risicovolle inrichtingen en de spoorzone, wordt er voldaan aan het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid.

De gewenste herontwikkeling van de planlocatie voldoet aan de bovengenoemde randvoorwaarden uit de beleidsvisie van de gemeente. Daarmee is de ruimtelijke ontwikkeling niet strijdig met het gemeentelijk externe veiligheidsbeleid.

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

In het geldende bestemmingsplan is in de nabijheid één dubbelbestemming 'Leiding – Brandstof' opgenomen. Deze dubbelbestemming is op circa 110 meter ten zuiden van de planlocatie gelegen. De voorgenomen ontwikkelingen liggen buiten deze dubbelbestemming en de voorgenomen ontwikkelingen hebben geen invloed op het bepaalde in de bijbehorende regels. De ontwikkeling ligt buiten de invloedssfeer van de in het Bevb opgenomen buisleidingen. Daarom is verdere beoordeling aan het Bevb niet van toepassing.

Conclusie

Er kan worden geconcludeerd dat er voor wat betreft het aspect externe veiligheid geen belemmeringen zijn voor het initiatief.